

Alkuraskauden ongelmatilanteet

Milloin päivystykseen ?

11.3.2015
Anniina Kaskinoro
Tiimipäällikkö / NOP

Milloin päivystykseen ?

Yleisimmät syyt:

- Raskaus pahoinvointi
- Verenvuoto ja alavatsakipu

Miten päivystykseen?

- Soitto terveystietopalvelujen neuvontapuhelimeen (TPN)
02 – 31388000
- Hakeutumalla omatoimisesti/saattajan turvin
- Neuvolan ohjaamana, vaikka ei vielä asiakkaana

Hyperemesis gravidarum = raskauspahoinvointi

- Hillitön raskaudenaikainen oksentelu
- Yleensä rvko 6–16
- 5% painonlasku

Raskauspahoinvointi

- Mikään ei pysy sisällä
- Kuivumisen merkit (Hb, Hkr, Krea nousu)
- U-keto:+
- Elektrolyyttitasapainon häiriö

Raskauspahoinvointi hoito ja tutkimukset

Tutkimukset:

- Haastattelu ja anamneesin tekeminen
- Labrat: PVK+T, K, Na, Krea, C-astrup, ALAT, U-keto

Raskauspahoinvointi / hoito ja tutkimukset

Kuivumisen merkit, painon alema, u-keto:+, elektrolyyteissä poikkeamaa, potilas huonokuntoinen ja voipunut

- I.V. nesteytys (Nacl 0.9% tai Normo G5%)
- Pahoinvointilääke tarvittaessa (Primperan)
- Tarvittaessa osastohoito

Raskauspahoinvointi / hoito ja tutkimukset

Ei kuivumisen merkkejä, u-keto:- ja potilas pystyy ainakin juomaan

➤ SvA

➤ Tiheät ruokailut ja juominen pieniä määriä kerrallaan

➤ Pahoinvointilääkeresepti tarvittaessa (Primperan)

➤ Kotihoito-ohjaus ja kotiutus

Raskauspahoinvointi / jatkohoitosuunnitelma

- Kirjalliset kotihoito-ohjeet
- Kotihoito-ohjaus
- Ohjaus äitiysneuvolan asiakkaaksi
 - › 8–10 rvkoa
 - › Viimeistään 16 rvkoa
- Terveyspalveluiden neuvontapuhelimen numero- >
tavoittaa hoitajan 24/7

Verenvuoto ja alavatsakipu / hoito ja tutkimukset

- Matalapaineisille i.v.-yhteys ja nesteytys sekä RR- ja pulssiseuranta
- Laboratoriokokeet
 - › hCG, plv, u-klamydia, tarv. CRP
- Veriryhmän määrittäminen, ellei luotettavasti tiedossa (lab. sivu, SPR:n verenluovutus kortti)
 - › Rh-negatiivisille 72 t kuluessa verisen vuodon alusta anti-D-immunoglobuliini (vaikuttaa gyn pkl käynnin kiireellisyyteen)

Verenvuoto ja alavatsakipu / hoito ja tutkimukset

- Uä
 - › kohdunsisäisen raskauden varmistus
 - > h6 kohdunsisäinen raskaus näkyy
 - › sikiön tilan varmistus (sydämen syke, sikiön liikkuminen)
- Spekulatutkimus
 - › Vuodon määrä, kohdunsuun tilanne

Verenvuoto ja alavatsakipu/ jatkohoitosuunnitelma

Päivystyslähete gynekologialle (soitto AINA gynekologian päivystyshoitajalle p. 30485, konsultaatiopuhelut tarvittaessa gynekologian etupäivystäjälle p. 30360)

- › Sokkinen alkuraskaana oleva, siirto mahdollisesti suoraan gyn. leikkaussaliin konsultaation perusteella
- › Hemodynamiikkaa uhkaava tai runsaana jatkuva vuoto
- › Hallitsematon kipu
- › Vahva epäily kohdunulkoisesta raskaudesta

Verenvuoto ja alavatsakipu / jatkohoitosuunnitelma

Lähetä 1–7 vrk gynekologian poliklinikalle

- › Epäselvä raskaus, hyväkuntoinen potilas
 - Ohje ottaa yhteyttä suoraan gynekologian päivystykseen, jos vointi huononee tai kivut pahenevat (GEU)
- › Verinen vuoto, vuoto ja kivut hallinnassa
- › UÄ:llä todettu keskenmeno tai tuulimunaraskaus, vuoto ja kivut hallinnassa
- › Tarv. SvA 2–3 pv, kipulääke, esim. NSAID ja/tai parasetamoli

Kiitos